

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618200312
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618200312.3

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti U. K., nar. XX. X. XXXX, T. K., nar. X. X. XXXX, a W. K., nar. XX. X. XXXX, všetky bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky U. Q., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, I. Š., okres N., t. č. bytom K. XXX, C., okres Q. K., a otca W. Q., nar. X. X. XXXX, trvale bytom K. XXX, C., okres Q. K., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku, a o maloleté deti W.Ó. K., nar. X. XX. XXXX, a I. K., nar. X. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky U. Q., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, I. Š., okres N., t. č. bytom K.Ú. XXX, C., okres Q. K., a otca neuvedeného, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, so sídlom Hraničná 667/13, Poprad, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie:

I. Maloleté deti U. K., nar. XX. X. XXXX, T. K., nar. X. X. XXXX, W. K., nar. XX. X. XXXX, W. K., nar. X. XX. XXXX a I. K., nar. X. X. XXXX sa umiestňujú do Detského domova Liptovský Hrádok, so sídlom Kráľova Lehota 85.

II. Matka je povinná maloleté deti U. K., nar. XX. X. XXXX, T. K., nar. X. X. XXXX, W. K., nar. XX. X. XXXX, W. K., nar. X. XX. XXXX a I. K., nar. X. X. XXXX, odovzdať do starostlivosti Detského domova Liptovský Hrádok, so sídlom Kráľova Lehota 85.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 1. 2. 2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd nariadil uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom U. K., nar. XX. X. XXXX, a T. K., nar. X. X. XXXX, na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov a deti umiestnil do Detského domova Liptovský Hrádok, so sídlom Kráľova Lehota 85. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka v roku 2007 odišla spolu s maloletou U. a svojim partnerom bývať do obce C.. V januári 2018 im bolo zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš oznámené, že matka nedostatočne zabezpečuje starostlivosť o všetky svoje maloleté deti. Po upozornení matka deťom zabezpečila lepšie bývanie v domácnosti svojho nového manžela X. Q.. Ďalej navrhovateľ uviedol, že dňa 23. 1. 2018 bolo vykonané šetrenie v rodinnom prostredí, kedy sa v domácnosti nachádzal dostatok oblečenia pre deti a potravinová pomoc, ktorú dostali z krízového strediska Anima deň predtým. Hygiena bola na nižšej úrovni. Maloletá U. nebola v škole, pretože nemala vyčistené vlasy, ktoré má zavšivavené. Napriek tomu, že dňa 18. 1. 2018 bol matke vyplácaný rodičovský príspevok a prídavky na deti, nemala k dispozícii už žiadne peňažné prostriedky. Na dohodnutý termín očkovania maloletého I. sa matka s dieťaťom nedostavila. Zdravotná asistentka v obci C. navrhovateľovi potvrdila, že matka sa nesnaží zlepšiť starostlivosť o deti, spolieha sa na pomoc okolia. Základná

škola potvrdila, že maloletá U. si neplní riadne povinnú školskú dochádzku. Dieťa do školy nastúpilo po zimných prázdninách až dňa 16. 1. 2018 na základe viacerých urgencií zo strany školy. Maloletá prišla do školy v zlom hygienickom stave (špinavá a extrémne zavšivavená), následne bola poslaná domov. Ošetrojúca pediatrička poukázala na kritickú situáciu v rodine a odporučila všetky maloleté deti matky vyňať z ich prirodzeného prostredia a umiestniť ich do ústavnej starostlivosti, nakoľko je ohrozený ich zdravotný stav. Na záver navrhovateľ dodal, že v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš po posledných šetreniach v rodine, kedy došlo k zanedbaniu zdravotnej starostlivosti a nedostatočnej starostlivosti o deti zo strany matky, určili mieru ohrozenia maloletých detí na vysokú. K návrhu boli pripojené listinné dôkazy - lekárska správa, správa základnej školy a sociálna správa o deťoch. Návrh bol zaevidovaný pod sp. zn. 1P/18/2018.

2. Toho istého dňa podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad tiež návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd nariadil uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom W. K., nar. XX. XX. XXXX, W. K., nar. XX. XX. XXXX, a I. K., nar. XX. XX. XXXX, na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov a deti umiestnil do Detského domova Liptovský Hrádok, so sídlom Kráľova Lehota 85. Tento návrh odôvodnil tými istými skutočnosťami ako vo vyššie uvedenom návrhu. Navyše bolo uvedené, že všetky deti trpia pokročilým štádiom pedikulózy. Maloletému W. pediatrička odporučila kardiologické vyšetrenie, ktoré matka s dieťaťom doposiaľ neabsolvovala. Návrh bol zaevidovaný pod sp. zn. 9P/13/2018.

3. Uznesením sp. zn. 1P/18/2018 zo dňa 5. 2. 2018 súd spojil návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletým deťom U. K., nar. XX. XX. XXXX a T. K., nar. XX. XX. XXXX, vedený na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/18/2018, a návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletým deťom W. K., nar. XX. XX. XXXX, W. K., nar. XX. XX. XXXX, a I. K., nar. XX. XX. XXXX, vedený na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/13/2018 na spoločné konanie. Spoločné konanie sa vedie pod sp. zn. 1P/18/2018.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 367 ods. 1 a 2 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

7. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie

nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 37 ods. 1 ZR, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

18. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 CMP. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté deti nachádzajú v dispozičnej sfére matky. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku a Civilného sporového poriadku je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní

o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa.

19. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať na záujem dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty Základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu dieťaťa súd zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa i stabilitu prostredia, v ktorom sa zdržiava.

20. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia umiestnením maloletých detí do zariadenia Detského domova Liptovský Hrádok, so sídlom Kráľova Lehota 85, kde im bude poskytovaná primeraná starostlivosť, zabezpečujúca ich potreby. Pri rozhodovaní súd primárne prihliadal na záujem maloletých detí, keď mal osvedčené, že v danej veci je zdravý vývoj a riadna výchova všetkých piatich maloletých ohrozená, preto si vyžaduje okamžitú úpravu neodkladným opatrením. Maloleté deti žijú v spoločnej domácnosti so svojou matkou v obci C.. Príjmom matky je len rodičovský príspevok a prídavky na deti. Otec troch maloletých detí je toho času vo výkone trestu odňatia slobody. Podľa tvrdení navrhovateľa matka opakovane zanedbáva zdravotnú starostlivosť detí, hygienu, nedodržiava odporúčania lekárov, liečebný režim detí, s deťmi neabsolvuje potrebné odborné lekárske vyšetrenia. Ošetrujúca lekárka detí vo svojej správe zo dňa 24. 1. 2018 odporučila kritickú situáciu v rodine riešiť vyňatím detí z prirodzeného prostredia a ich umiestnením do ústavnej starostlivosti, nakoľko negatívnym vplyvom prostredia je ohrozený ich zdravotný stav. Aj hygiena v domácnosti matky je na nižšej úrovni. Zo správy Základnej školy s materskou školou C. vyplýva, že maloletá U. si neplní povinnú školskú dochádzku a matka so školským zariadením nijakým spôsobom nespolupracuje. Ďalej mal súd zistené, že všetky maloleté deti trpia pokročilým štádiom pedikulózy (zavšivenia) a matka tento problém doposiaľ neodstránila. K riadnej starostlivosti o deti matka pristupuje nezodpovedne, spolieha sa na pomoc okolia. Navyše matka nedokáže hospodáriť s finančnými prostriedkami. Uvedenými skutočnosťami navrhovateľ osvedčil dôvodnosť a nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Nakoľko sa v čase rozhodovania súdu maloleté deti nachádzajú vo faktickej starostlivosti matky, ktorá sa o ne riadne nestará, prihliadajúc na zdravie a vývinové potreby detí, súd uložil matke povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti Detského domova Liptovský Hrádok (§ 367 ods. 1 CMP). Pokiaľ ide o návrh navrhovateľa na uloženie výchovného opatrenia, tento súd podľa obsahu vyhodnotil ako návrh vo veci samej a v rámci konania rozhodne v merite veci po vykonaní dokazovania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).